

TREBALL DE RECERCA

**LEGALITZAR, ABOLIR O PROHIBIR LA
PROSTITUCIÓ**

ANÀLISI DELS POSICIONAMENTS DAVANT LA
PROSTITUCIÓ AMB PERSPECTIVA DE GÈNERE

Prostitución, Jorge Rando

Pseudònim: Purple Wave

Cornellà de Llobregat, 10 de desembre de 2019

Vist-i-plau tutor

Signatura

Registre secretaria

Segell

AGRAÏMENTS

Gràcies a la meva tutora per la seva ajuda, el seu entusiasme i confiança en mi.

Gràcies als meus pares per haver-me contagiats l'interès pels temes socials, la mirada crítica i la lluita per un món millor. En especial a la meva mare, per la seva ajuda facilitant-me el contacte amb els diferents agents socials implicats i per haver-me guiat sense distorsionar el meu procés d'aprenentatge. Sé que no ha estat fàcil perquè compartim la passió per aquest tipus de temes.

Gràcies al Carlos per ajudar-me a descobrir el gran meravellós món de l'Excel.

Gràcies a totes les persones que han respòs els qüestionaris i han contribuït a reflexionar sobre un tema tan invisibilitzat. Sobretot a les prostitutes.

Gràcies a les representants polítiques de la Cup, PSC, Podem, i ERC de diferents municipis per respondre al qüestionari de preguntes obertes. En especial, a la Rocío García, regidora d'Igualtat de l'Ajuntament de Cornellà de Llobregat. Va ser una entrevista molt interessant. I a la Laia Muñoz, regidora de l'Ajuntament de Cardedeu, pel seus contactes.

Gràcies a la Núria, responsable tècnica del Centre d'Informació i Recursos per a dones de l'Ajuntament de Cornellà de Llobregat.

Gràcies també a la Laia Campos, per convidar-me a aquella xerrada a la Garriga. El meu primer debat en públic!

Gràcies a l'entitat Candela pel seus contactes i les seves reflexions.

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ	5
2. MARC TEÒRIC	7
EL FEMINISME DAVANT EL PATRIARCAT	7
TERME PROSTITUCIÓ	7
TRÀFIC DE PERSONES, EXPLOTACIÓ SEXUAL DE DONES	8
POSICIONAMENTS ENVERS LA PROSTITUCIÓ	10
REGLAMENTACIÓ/LEGALITZACIÓ	10
ABOLICIONISME	12
PROHIBICIONISME	13
LEGISLACIÓ DE LA PROSTITUCIÓ A ESPANYA, CATALUNYA I CORNELLÀ	14
ESPANYA	14
CATALUNYA.....	15
CORNELLÀ DE LLOBREGAT	16
3. OBJECTIUS	17
4. METODOLOGIA	17
FASE I: PLANTEJAMENT DELS OBJECTIUS I DE LA HIPÒTESI	18
FASE II: RECOLLIDA D'INFORMACIÓ	18
FASE III: ANÀLISIS DE LA INFORMACIÓ	20
FASE IV: EXTRACCIÓ DE CONCLUSIONS I REDACCIÓ FINAL DEL DOCUMENT	20
5. ANÀLISI DE RESULTATS	21
POBLACIÓ GENERAL	21
QÜESTIONARI: PROSTITUTES	34
QÜESTIONARI: “CONSUMIDORS”	37
6. CONCLUSIÓ	39
7. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA	48
8. ANNEXOS	50
QÜESTIONARI POBLACIÓ CATALUNYA	50
QÜESTIONARI PROSTITUTES	51
QÜESTIONARI “CONSUMIDORS”	52
QÜESTIONARI POLÍTiques	52

1. INTRODUCCIÓ

Des de ben petita m'han ensenyat a ser crítica, qüestionar-me coses i no oblidar mai posar-me en el lloc dels altres. Créixer en un entorn preocupat i compromès amb les problemàtiques socials que ens envolten, inclús de les que pateixen persones a l'altre banda del planeta, m'ha generat una consciència social que valoro com un gran tresor. He pogut somiar amb un món més just, més ecològic i feminista, sempre pensant que amb petits granets de sorra individuals i grans muntanyes de lluites col·lectives aquest somni es podria fer realitat.

Aquest entorn del que parlo, no ha estat aliè als debats familiars sobre temes d'actualitat que han anat canviant a mesura que la meva germana i jo hem crescut. Un exemple d'aquests moments, és el debat que vaig tenir sobre la prostitució amb la meva família una nit d'estiu després d'un sopar. El debat va ser molt interessant però també es va anar complicant en el moment en el que ens anàvem fent preguntes i no teníem prou informació per a respondre - les. En aquell moment vaig pensar que davant la meva curiositat i motivació per saber més, podia ser una bona idea fer recerca sobre aquest tema. I així ho vaig fer.

Diuen que la prostitució és la professió més antiga del món, perquè sempre hi hagut la opció de pagar a canvi de sexe, sobretot per utilitzar el cos de les dones. El cos de les dones sempre ha estat un element d'intercanvi de mercaderia, una mercaderia en contextos de pobresa, de guerres, d'esclavitud, de poder...el poder del patriarcat sobre el cos de la dona. Justament part de la meva recerca, té a veure amb com la prostitució forma part d'un conjunt més global que té com arrel la desigualtat de les dones al llarg de la història.

Al llarg d'aquest treball, m'han anat retornant totes les qüestions que es repetien en aquell sopar d'estiu. En principi, eren anotacions per abordar en algun moment del document. Finalment, he decidit que acompanyin el text d'aquest (es poden anar veient tot un seguit de preguntes al llarg del treball en forma de notes) ja que expressen el meu propi procés en la recerca de respostes que tenen a veure molt amb els valors que defenso i desitjo pel món que m'ha tocat viure. Soc conscient de que això no és massa convencional en una recerca a l'ús. Però partint de la base de que això és més aviat un assaig o un exercici d'aproximació a la recerca, he considerat interessant reflectir aquest procés individual d'aprenentatge, l'aprenentatge de fer-se preguntes que sovint no tenen una única resposta.

És important aclarir el perquè el treball que teniu a les mans s'ha centrat únicament en la prostitució femenina. Normalment les persones que exerceixen la prostitució són dones, el percentatge d'homes en aquest sector és mínim. En canvi, quan parlem de la persona que paga per sexe, el percentatge de dones és ínfim comparat amb el dels homes. El 99% de les persones que "consumeixen" prostitució són homes. És aquesta distribució tan desigual la que m'ha fet decidir on centraré la meua recerca: les dones com a *prostitutes i els homes com a "consumidors"*.

Justament, a banda de les meves inquietuds personals, és aquesta realitat la que determina que la meua recerca tingui una perspectiva molt determinada: la perspectiva de gènere. És aquesta la que emmarca el meu treball de recerca. Una mirada que permet identificar, qüestionar i valorar la discriminació, la desigualtat i l'exclusió de les dones. Una eina conceptual que busca demostrar que les diferències entre dones i homes es donen no només per la seva determinació biològica, sinó també per les diferències culturals assignades als éssers humans. Aquesta concepció obliga a evitar caure en una recerca simplista que busqui l'anàlisi d'acció- resultat¹. Per exemple, normativa i efecte en el consum de prostitució. Sinó anar més enllà i tenir en compte el perquè del lloc que ocupen les dones al món com una variable més de la investigació.

1. <https://www.gob.mx/conavim/articulos/que-es-la-perspectiva-de-genero-y-por-que-es-necesario-implementarla>

2. MARC TEÒRIC

EL FEMINISME DAVANT EL PATRIARCAT

El feminisme es un conjunt heterogeni de moviments polítics, culturals, econòmics i socials que té com objectiu buscar la igualtat de drets entre homes i dones i eliminar la dominació i violència dels homes sobre les dones i dels rols socials segons el gènere, a més d'una teoria social i política.

La cosificació de les dones suposa ignorar les capacitats intel·lectuals i la reducció de les dones a instruments de plaer sexual per als homes. Alguns exemples de cosificació de la dona són, les representacions de dones a publicitats i mitjans de comunicació, imatges de dones a la pornografia i a la cirurgia plàstica, i la prostitució. Durant molts anys, i encara, les dones han sigut valorades pels seus atributs físics. Algunes feministes i psicòlogues afirmen que aquesta cosificació sexual pot dirigir a efectes psicològics negatius incloent-hi la depressió i la desesperança, i pot induir en les dones imatges negatives de si mateixes degut a la creença de que la seva intel·ligència i competència no son reconegudes.

TERME PROSTITUCIÓ

El terme «prostitució» prové del llatí *,prostitutio*, que té el mateix significat que l'actual i que alhora prové d'un altre terme llatí, *prostituere*, que significa literalment *exhibir per a la venda*.

La prostitució és la pràctica de relacions sexuals amb altres persones a canvi de diners. La prostitució és duta a terme majoritàriament per dones (anomenades "prostitutes" o "putes") i nenes (prostitució infantil), mentre que els "clients" són majoritàriament homes (anomenats "consumidors" o "puteros"). També hi ha, en menor mesura, la prostitució masculina, on els clients també solen ser homes, però és una xifra tan petita que no és gens significativa. Aquest fet no és circumstancial, de fet, té una lectura molt concreta des d'una visió feminista i respon a la realitat que ha portat a les dones al llarg de la història ha exercir, d'una forma i una altra, la prostitució.

Està l'exercici de la prostitució lligat amb el lloc que ocupen (que han deixat que ocupin) les dones al món?

Tradicionalment, la prostitució s'ha dut a terme en llocs destinats a aquest fi, anomenats "prostíbuls" o "bordells". Aquests solen haver estat cases portades per un proxeneta, en la qual hi ha prostitutes i sales privades per a exercir la prostitució. També es practica en carrers urbans i laterals de carreteres, així com en bars i discoteques, hotels, vehicles, i a domicili.

La figura de la prostituta és sovint vinculada a la del proxeneta, una persona que indueix a la prostitució obtenint un benefici econòmic de la mateixa. Els proxenetes obtenen una gran part dels beneficis de les prostitutes. Aquesta relació pot ser donada per mutu acord a canvi d'un servei d'intermediació o protecció, o pot ser per extorsió, violència física o segrest. La prostitució forçada s'emmarca en el tràfic il·legal de persones conegudes com a tràfic de dones. Des d'una perspectiva feminista, es pot definir com a un tipus de violència masclista.

Segons l'Organització Internacional del Treball (OIT), al món exerceixen la prostitució entre 40 i 42 milions de persones, el 80% són dones i nenes, el 75% amb edats entre els 13 i els 25 anys.

TRÀFIC DE PERSONES, EXPLOTACIÓ SEXUAL DE DONES

El tràfic de persones, és el comerç il·legal d'éssers humans amb propòsits d'esclavitud laboral, mental, reproductiva, explotació sexual, treballs forçats, extracció d'òrgans, o qualsevol forma moderna d'esclavitud contra la voluntat i el benestar de l'ésser humà. És un delictes internacional i viola els drets humans de la persona. També, se la denomina l'esclavitud de segle XXI. És una violació als drets humans que atempta contra la llibertat i la dignitat de les víctimes. Això inclou la captació i el transport il·legal de persones.

És el problema principal de la prostitució i el més greu. De nou, una mostra de que pot formar part dels diferents tipus de violència que pateixen les dones. D'acord amb les dades oficials, el 80% del tràfic mundial es realitza amb fins d'explotació sexual i d'aquest 80%, més del 90% de les víctimes són dones i nenes.

A l'estudi a fons sobre la violència contra la dona presentat a l'Assemblea de l'ONU el juliol de 2006, entre moltes altres coses, diu el següent:

La violència contra la dona és a la vegada universal i particular. És universal, ja que no hi ha cap regió del món, cap país ni cap cultura en què s'hagi aconseguit que les dones estiguin lliures de violència.

S'entén per violència de gènere tota conducta que atenta contra la dignitat i integritat física i moral de les dones pel fet de ser dones, com a manifestació de la discriminació, la situació de desigualtat i les relacions de poder dels homes vers les dones. Aquesta violència pot ser produïda per mitjans físics, econòmics, psicològics i sexuals, tant si es dona en l'àmbit públic com privat.

Aquesta violència té una casualitat complexa i múltiple, però les seves causes primàries són les pautes culturals sexistes que mantenen i afavoreixen la superioritat masculina i la subordinació femenina. Els valors, creences i mandats sobre el que "ha de ser un home" i el que "ha de ser una dona", transmesos per la societat tradicional i patriarcal, són els que estan en la base d'aquesta violència. Per tant, podem dir que el sexisme és el germen que alimenta la violència de gènere.

El tràfic i l'explotació sexual de dones i nenes és una activitat de transacció comercial en éssers humans, amb finalitat lucrativa, com a part del negoci mundial del sexe comercial. Constitueix una gravíssima vulneració dels drets humans fonamentals, com la integritat física i psíquica, la llibertat personal, el lliure desenvolupament de la personalitat, la llibertat de moviment, la salut, el dret a la intimitat personal i familiar, i el dret a la vida lliure de violència, entre d'altres.

El tràfic de persones afecta cada any 2,5 milions de persones, sobretot dones i infants, el 90% de les víctimes. 4,5 milions de dones al món són víctimes de l'explotació sexual.

Dels 150.000 milions de dòlars anuals que genera el treball forçós, el 66% són per motiu de l'explotació sexual. Els explotadors obtenen un benefici anual per víctima de 21800 dòlars.

POSICIONAMENTS ENVERS LA PROSTITUCIÓ

REGLAMENTACIÓ/LEGALITZACIÓ

La legalització d'una conducta suposa la permissibilitat d'aquest acte i, en alguns casos, la despenalització de la mateixa. Això vol dir que abans constituïa un delicte o infracció administrativa, i suposava una pena o multa. A partir d'aquí, en principi, les persones poden realitzar aquesta conducta lliurement.

Habitualment implica uns efectes retroactius, per les característiques del dret penal, i per tant l'absolució de tots/es els/les condemnats/des per aquest delicte. La regulació implica que hi ha formes de prostitució legals i altres que no.

Es crea la següent disjuntiva: qualsevol regulació envia un missatge a la societat, ja que legalitzat implica una dimensió pedagògica doncs suposadament la llei educa la ciutadania. Per tant, la legalització tolera i reglamenta l'activitat. Es regula i laboralitza la prostitució, parlant de professionals del servei, amb drets i deures equiparables als de qualsevol treballador/a (cotització, jubilació i accés a la Seguretat Social).

Aquest posicionament de la regularització sembla millorar en alguns aspectes la situació de les dones que exerceixen la prostitució, però es sustenta si analitzem en profunditat les causes de l'exercici i, encara més, les del consum de sexe pagant?

A **Holanda, Alemanya, Àustria, Suïssa, Letònia, Hongria, Nicaragua i Grècia** la prostitució és legal i alhora també els prostíbuls.

A continuació, aportem algunes dades sobre l'objecte de la qüestió en alguns d'aquests països:

A **Holanda**, a l'any 2000 s'aixeca la prohibició sobre prostíbuls i proxenetisme; revisa i endureix la lleis contra l'Abús sexual i la llei de protecció de menors; eleva l'edat mínima per exercir treballs sexuals de 18 a 21 anys; i endureix la persecució del tràfic de persones amb penes de fins a 8 anys de presó.

Cal destacar, que a Holanda, el negoci del sexe legal al país suposa més de 2.500 milions d'euros cada any, el 0,4% del PIB. Junt amb l'agenda de drogues, és el principal motor de l'economia holandesa per davant de la indústria formatgera. La prostitució il·legal mou als països baixos més de 500 milions d'euros cada any.

Malgrat l'estrict control sobre la prostitució legal i la lluita contra la il·legal, les prostitutes segueixen estant estigmatitzades per la societat.

Incideix la regularització jurídica de determinats aspectes en la concepció que tenim de les dones, el sexe, el poder, etc.? Valors i lleis van de la mà? Què és primer l'ou o la gallina? Per què es torna a plantejar Holanda la concepció jurídica de la prostitució? No ha funcionat aquest sistema? Per què han hagut de retirar els famosos aparadors on "exposen" les prostitutes? No és això un exemple de que la legalització no influeix en la cosificació de les dones?

A **Alemanya**, al 2002 qualsevol treballadora sexual pot obtenir contracte com a tal i exigir els seus drets. Aquest fet, segons la feminista alemanya Alice Schwarzer, ha doblat el nombre de prostitutes i s'ha convertit en un destí de luxe pels turistes sexuals que busquen serveis barats, legals i relativament higiènics.

D'acord amb les estimacions de l'Oficina Federal Alemanya, aquesta indústria mou 14.600 milions d'euros.

A **Suïssa**, la reglamentació és molt estricta. Les persones que exerceixen la prostitució en aquests països, sempre que no siguin "sense papers", cotitzen i tenen seguretat social i dret a pensió.

Nicaragua és el primer país del món en entrenar les treballadores sexuals per resoldre conflictes i tenir veu legal davant els cossos de seguretat.

Aquest conjunt de dades ens dona una visió molt diversa de la realitat i ens pot aportar certs elements de valoració de la incidència de la regularització. Cal aclarir, que és important tenir en compte que estem parlant de persones i que les persones no són alienes als contextos de l'entorn on viuen. Els valors, les necessitats, les mancances, entre d'altres, poden determinar que l'efecte d'un mateix ordenament jurídic tingui uns efectes o altres. Ens porta això a tornar a preguntar-nos si podem deslligar els rols i els valors socials respecte el lloc que ocupen les dones al món d'un fet, aparentment pràctic, com la regularització de la prostitució. Poden perpetuar determinats valors els ordenaments jurídics en nom de la protecció de determinats drets?

ABOLICIONISME

L'abolició és una doctrina que defensa l'anul·lació de lleis o costums que es consideren atemptatoris a principis ètics i morals.

Per tant, l'abolició reconeix l'existència de la prostitució i lluita per la seva erradicació. A més, penalitza el "client" pel "consum" del servei. Les prostitutes esdevenen la part vulnerable que necessita la protecció del sector públic i planteja la prostitució com un mal al que cap persona lliure s'entregaria racionalment.

Segons Lula Gómez, activista feminista, "el abolicionismo estigmatiza al putero y al proxeneta, el abolicionisme aboga por planes para ayudar a obtener trabajo, vivienda, educación, y salud a todas las mujeres prostituidas. Y además, persigue penalizar a proxenetas pero también a puteros"

A **Croàcia, Noruega, Islàndia i Lituània** l'acte sexual pagat es considera un delictes contra la dona. No és il·legal per a la prostituta però sí l'adquisició del servei pel contractant.

França es converteix en el cinquè país europeu que penalitza els "clients" de la prostitució. L'activitat dels bordells és il·legal des del 1949 i el proxenetisme també ho és. Multarà els "clients" amb 1.500 euros i en cas de reincidència, la sanció es pot elevar als 3.750 euros. Segons mitjans de comunicació francesos hi ha entre 20.000-30.000 persones que es dediquen a oferir els seus serveis sexuals, la majoria estrangeres.

A **Suècia**, al 1999 la llei diu " qui en base a una remuneració es procura una relació sexual ocasional, serà condemnat. Si l'acte no estigues penat com a càstig pel codi penal, a multa o presó de 6 mesos com a màxim, per la compra de serveis sexuals".

El país nòrdic contempla penes de presó pels reincidents en la compra de sexe. La prostitució no està tolerada. Es concep com violència masculina contra dones i infants i la reconeix com una forma d'explotació. L'èxit de la llei és el desprestigi social de les persones que compren sexe, doncs compren vides.

El govern suec considera que no és raonable criminalitzar a la persona prostituïda, la part més dèbil i explotada. L'objectiu específic inicial era combatre les desigualtats de gènere.

L'abolició a Suècia ha significat: la localització de maltractadors, torturadors, pederastes i proxenetes; que des de l'entrada en vigor de la llei cap dona ha mort a mans de proxenetes; la disminució del nombre d'homes que compren sexe i la reducció al 50% de la prostitució al carrer.

Aquest conjunt de dades ens porta clarament a pensar que l'abolicionisme és l'alternativa que es presenta com a més eficaç davant l'erradicació de la prostitució. Alhora esdevé una visió que, de nou, treu poder de decisió a les dones sobre el que volen fer amb el seu cos. Tot i així, aquesta última reflexió, respon a un pensament occidental molt vinculat amb el meu entorn social però...serveix de forma global? Estic oblidant allò dels valors que estan a la base de l'iceberg del fenomen de la prostitució?

PROHIBICIONISME

La prohibició és negar el permís o la possibilitat de l'execució d'una acció. O per l'ús, o per la presència d'alguna cosa en determinades circumstàncies. Per tant, el prohibicionisme vol dir que la prostitució es prohibeix i l'estat sanciona totes les parts que intervenen en aquest exercici (prostituta, proxeneta i "client") posicionant-los com a delinqüents que mereixen el blasme social i la persecució judicial.

A Xina, Corea del sud i del nord, Birmània, Laos, Mongòlia, Vietnam, Sri Lanka, Filipines, Tailàndia, la majoria dels països de l'Àfrica i EUA la prostitució és il·legal. Aquesta corrent opta per polítiques que suposen l'expulsió de la prostitució de tots els àmbits públics, relegant-la a l'àmbit privat.

La diferència principal amb l'abolicionisme és la percepció de la prostituta com a culpable, per tant, la majoria d'ordenances municipals prohibeixen la prostitució castigant i penalitzant tant a "clients" com a prostitutes.

Comprèn que la seva erradicació total és improbable, però parteix de la base que prostitució és essencialment explotació, fruit de la desigualtat social i de gènere. Però si concep que és fruit de la desigualtat, com es pot penalitzar per igual?

LEGISLACIÓ DE LA PROSTITUCIÓ A ESPANYA, CATALUNYA I CORNELLÀ

ESPANYA

Al 1995 es despenalitzava com a delictes la prostitució lliure. Es troba però en una situació d'al·legalitat (ni prohibida ni permesa) ja que no es regula explícitament al Codi Penal. No es reconeix com a professió assimilable a les altres. Hi ha un buit legal que origina inseguretat jurídica tant pel “consumidor” com per la persona que ofereix el servei.

Es sanciona l'abús de la prostituta, els delictes de prostitució de menors o la prostitució forçada. Existeix una Llei de Seguretat Ciutadana (Llei 4/2015, de 30 de març) que sanciona amb multes als “consumidors” quan ho fan a zones de trànsit públic en les que puguin haver-hi menors.

Segons l'ONU, Espanya és el país europeu amb més demanda pel sexe pagat i el tercer a nivell mundial. El 39% d'homes espanyols han pagat al menys una vegada a la vida per sexe. Espanya no és només líder en consum de prostitució, també és una de les principals destinacions de tràfic de dones del món.

En quin posicionament podem dir que es troba l'Estat Espanyol? Té algun posicionament? No hi ha consens? O és més fàcil fer veure que no existeix com a fenomen real?

CATALUNYA

La llei (5/2008, de 24 d'abril) del dret de les dones a erradicar la violència masclista, especifica a l'article 67, que el Govern ha de garantir el dret d'accés a serveis i recursos per a les dones que exerceixen la prostitució (programes específics per la prevenció o l'erradicació de les diverses formes de violència de gènere).

L'operació Voral (2012), una multa administrativa que sanciona l'ocupació del voral de les carreteres per realitzar i consumir prostitució a la via pública, proposa erradicar la prostitució dels carrers multant les prostitutes i "consumidors" per la via punitiva.

L'Ajuntament de Barcelona, al 2016, constitueix una taula de treball (formada per l'Agència Abordatge Integral del Treball Sexual (ABITS), cossos de seguretat, la Fiscalia, i entitats com la Creu Roja, entre molts d'altres fent front comú amb les forces polítiques del consistori, per lluitar contra les màfies que trafiquen amb dones per explotar-les sexualment.

La Jonquera és un dels punts on la problemàtica, la prostitució a les carreteres, és més evident. Tot i que en els últims anys s'ha reduït el nombre de dones que exerceixen la prostitució al carrer, i que el municipi només té un bordell (el més gran en dimensions) al seu terme, la seva situació fronterera el converteix en un pol d'atracció per a aquells que busquen aquests serveis. Els partits polítics reivindiquen que el municipi té molts potencials i que, tot i que la prostitució és un problema enquistat, no és superior al que tenen altres poblacions.

L'any 2009, el consistori va aprovar una ordenança per prohibir l'oferta i la demanda d'aquests serveis amb multes d'entre 750 i 3.000 euros. Deu anys després, la mesura s'ha revelat poc eficient i les formacions amb representació al consistori (PDeCAT, ERC i PSC) que concorren a les eleccions reclamen una reforma del Codi Penal que tipifiqui com a delicte la petició de serveis sexuals. La problemàtica de la prostitució al carrer no és exclusiva de la Jonquera però aquest municipi de poc més de 3.000 habitants és conegut arreu i, especialment, a França com un punt on poder accedir a aquests serveis, penalitzats al país veí. La població fa anys que lluita perquè es reconeixin els altres "potencials" que té però l'estigma és encara molt present i provoca problemes associats de violència o de consum de drogues.

CORNELLÀ DE LLOBREGAT

A Cornellà de Llobregat, el consell de les dones i diferents plataformes i entitats commemoren des de fa més de vint-i-sis anys aquesta diada amb actes reivindicatius per tota la ciutat, denunciant la discriminació i la desigualtat existents entre homes i dones.

Alhora també s'ha pretès anar més enllà i incidir en aquelles polítiques que ajudin a ser una ciutat veritablement igualitària i lliure de violències, incrementant la partida pressupostària, ampliant els serveis d'atenció a dones en situacions de violència masclista i generant nous projectes, relacionats amb l'assoliment de la igualtat en l'àmbit municipal.

El 8 de març de 2019, coincidint amb la commemoració del dia internacional de la dona treballadora, es va aprovar una moció a l'Ajuntament de Cornellà en el que, d'entre d'altres reivindicacions, es demanava:

- Que siguin eliminades totes les formes de violència contra les dones i els menors en els àmbits públics i privats, incloent-hi el tràfic de persones i l'exploració sexual.

Arrel d'aquesta moció, els grups municipals del consistori, a excepció de Ciutadans, van signar, entre d'altres, els següents acords:

- Crear l'ordenança de regulació de la publicitat i propaganda, on específicament s'ha de vetllar perquè no hi hagi publicitat sexista a la ciutat.
- Continuar lluitant, com a eix prioritari, per erradicar de la ciutat totes les formes de violència que pateixen les dones i els menors, i assegurar la protecció vers les violències físiques, psicològiques, sexuals i de qualsevol forma de mercantilització del seu cos. Enfortir la Xarxa de Municipis Lliures de Tràfic de Dones i Menors.

Es va fer trasllat d'aquests acords al Consell Municipal de les Dones de Cornellà de Llobregat, al Congrés dels Diputats i els Sindicats CCOO, UGT, CNT, CGT, Intersindical.

A data, 17/11/2019, la responsable del departament d'Igualtat de l'Ajuntament de Cornellà de Llobregat, confirmà la materialització d'aquests acords.

La situació envers la prostitució a la ciutat de Cornellà és la següent, forma part, des del 24 de novembre de 2016, de la *Red Libre de Trata*, que exigeix una llei contra la violència de gènere integral, que contempli la prostitució i el tràfic com a formes de violència masclista extrema.

3. OBJECTIUS

- Analitzar la incidència de l'edat, el sexe, i el fet de considerar-se feminista o no, respecte el posicionament envers la prostitució.
- Definir el perfil de persona que exerceix la prostitució i de les que en fa ús.
- Donar resposta a la pregunta "es pot ser feminista i no voler l'abolició de la prostitució?"

*Hipòtesi:

La legalització de la prostitució no és una solució eficaç per acabar amb la cosificació de les prostitutes.

4. METODOLOGIA

Tenint en compte que el tema que ens ocupa és un tema social, requereix una anàlisi en el marc de les ciències socials. És important destacar que aquestes es caracteritzen pel seu caràcter dinàmic, inestable i complex, ja que tracta fets socials on intervenen les persones. Això no treu que el rigor metodològic no sigui un component important, de fet, és fonamental.

Cal fer referència, en canvi, a l'objectiu pedagògic d'aquest treball i de les condicions en quant als coneixements, les eines, els recursos i el temps que cal tenir per a la realització d'una autèntica recerca a l'àmbit social.. Per tant, molts dels elements amb els que hem de ser curosos s'han hagut de treballar amb certa flexibilitat i "poc rigor" per poder adaptar-se a aquest context i condicions.

El disseny de la recerca ha estat un estudi descriptiu, concretament transversal, en el que l'objectiu és descriure una població en un moment donat. Si bé totes les opinions acaben canviant amb el transcurs del temps, en molts contextos és suficient amb conèixer quin és l'estat actual de la qüestió. En un disseny transversal es planteja, com a mínim , establir diferències entre els diferents grups que componen la població i relacions entre les variables més importants. Per tant, tal i com veurem més endavant, les conclusions d'aquesta recerca aniran en aquesta direcció: es parlarà de relacions i no d'influències.

S'han tingut en compte els subjectes (col·lectiu, quants, d'on, edat, sexe i si han rebut o no gratificació), operativització de les variables (sexe, edat, posicionament ver la prostitució, posicionament ver el feminisme), les eines per a la recollida d'informació (enquestes: qüestionaris, entrevistes obertes i tancades; xerrades, fonts bibliogràfiques i estadística descriptiva), i les eines per a l'anàlisi de la informació (Excel, gràfics, taules de dades); i el procediment del procés.

FASE I: PLANTEJAMENT DELS OBJECTIUS I DE LA HIPÒTESI

Inicialment, el plantejament estava enfocat en una única hipòtesi: legalitzant la prostitució s'acabaria amb la cosificació de les prostitutes?. A partir d'aquest interrogant, es van anar desgranant tot un seguit de qüestions que van portar a plantejar nous objectius i reformular la hipòtesi inicial. L'objectiu de desgranar en objectius/hipòtesis més concrets ha estat arribar a uns termes més operatius que permetin la contrastació dels mateixos. És a dir, si es planteja que la legalització de la prostitució no és eficaç per acabar amb la cosificació de les prostitutes, no es tindrà una hipòtesis operativa. En canvi, si es reformula plantejant què als països on s'ha legalitzat la prostitució, la cosificació de les prostitutes ha persistit, podem dir que la legalització no és mostra eficaç per acabar amb la cosificació d'aquestes.

FASE II: RECOLLIDA D'INFORMACIÓ

La recollida d'informació s'ha basat fonamentalmen en la consulta bibliogràfica; la consulta de dades estadístiques de diferents administracions; enquestes i entrevistes obertes i tancades a diferents agents socials vinculats amb l'objecte de la recerca.

Tenint en compte que un dels objectius de la recerca és conèixer la relació entre edat, sexe, posicionament ver el feminisme i vers la prostitució, es van realitzar enquestes seguint els passos que proposa Pulido (1971).

- La població, la unitat i la selecció de la mostra:

Atès que els recursos, les eines i el temps del que s'ha disposat han estat insuficients per fer una recerca pròpiament dita, la població i la mostra de la investigació no es pot dir que s'hagi tingut en compte rigorosament, més enllà de tenir present la representació (en termes qualitius) dels diferents agents socials segons col·lectius, edat i sexe.

- El material per realitzar la recollida d'informació:

Inicialment, es va fer un llistat de les diferents eines per a la recollida d'informació. Un cop inventariat, es va passar a la preparació del material per a la recollida. Concretament, es requeria material per a la realització d'enquestes, tant per les entrevistes com per als qüestionaris.

Respecte als qüestionaris, cal explicar que es van fer ad-hoc per a cada col·lectiu. Un per a la població en general, un per al col·lectiu de gestor públics/polítics, un per a col·lectiu de prostitutes, i per últim, un per als "consumidors". Es va elaborar una sèrie de preguntes, intentant utilitzar un llenguatge entenedor per a tothom, amb certa concisió i claredat.

Amb l'objectiu de comprovar la claredat, les possibles errades, etc. Hagués estat bé poder passar un esborrany a un grup reduït de persones. Però per evitar saturar a les persones que ja estaven disposades a respondre el qüestionari definitiu, es va decidir prescindir del *pretest*.

- Organització del treball de camp:

S'han fet servir diferents canals per a la recollida d'informació amb l'objectiu d'aconseguir arribar a la major representativitat de discursos possibles. Per exemple, els qüestionaris s'han passat a través de persones que tenen entorns diferents, i per tant, poder arribar a persones amb valors, idees, perfils i opinions també diverses.

Els canals/eines utilitzats han estat els següents:

- Qüestionaris de Google enviats per WhatsApp i correu electrònic.
- Entrevistes estructurades presencials.
- Entrevistes obertes presencials.
- Assistència a xerrades.

Aquesta informació es va anar contrastant i complementant amb la consulta bibliogràfica, no només en quant al marc teòric, sinó en quant a altres estudis i treballs sobre la qüestió que ens ocupa.

FASE III: ANÀLISIS DE LA INFORMACIÓ

- Buidatge de les dades dels qüestionaris: les dades resultants es van passar a un full de càlcul i, a partir d'aquí, es va anar filtrant segons les variables explicades anteriorment i, finalment, extraient els gràfics corresponents.
- Buidatge de les dades de les entrevistes: en aquest cas, el buidatge ha estat qualitatiu, establint relacions entre variables i definint perfils. L'eina emprada ha estat manual.
- Buidatge de la informació recollida a fonts bibliogràfiques i dades estadístiques: extracció de la informació rellevant, recollida i plasmada als diferents apartats del treball.
- Anàlisi dels resultats i interpretació dels resultats: principalment s'han utilitzat tècniques de índole estadística amb interpretacions en termes relacionals (no causals); comparatives entre estudis i documents oficials diversos (sobre la prostitució i sobre el fenomen de la violència, la desigualtat i la incidència del patriarcat en la cosificació de les dones).

FASE IV: EXTRACCIÓ DE CONCLUSIONS I REDACCIÓ FINAL DEL DOCUMENT

Cal aclarir, que on es diu redacció final del document, l'habitual en un treball de recerca seria posar redacció de l'informe. S'ha pensat que pot ser d'utilitat per a la persona lectora ser fidels a les fases del procés real, tot i que no sigui clavat amb el que seria en el cas d'una recerca real.

5. ANÀLISI DE RESULTATS

POBLACIÓ GENERAL

A la població general se li ha passat un qüestionari de preguntes multi resposta amb l'objectiu d'analitzar la incidència de l'edat, el sexe i el fet de considerar-se feminista o no respecte el posicionament envers la prostitució.

A aquest qüestionari han respòs un total de 455 respostes, de les quals 313 són de dones i 142 d'homes (*veure figura 1*).

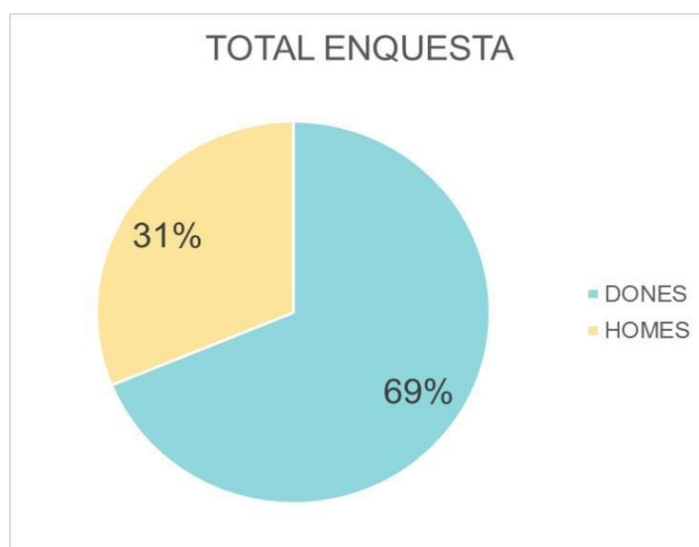
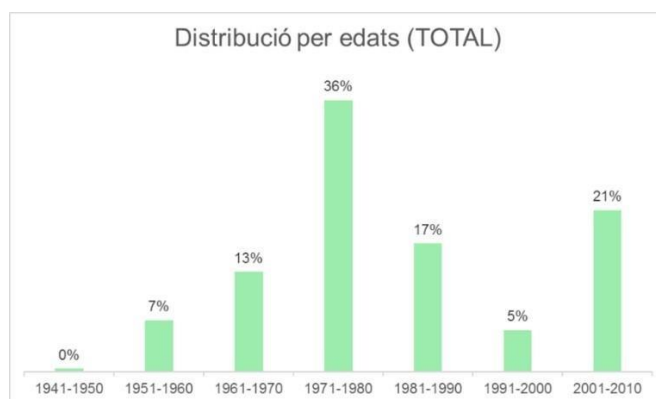

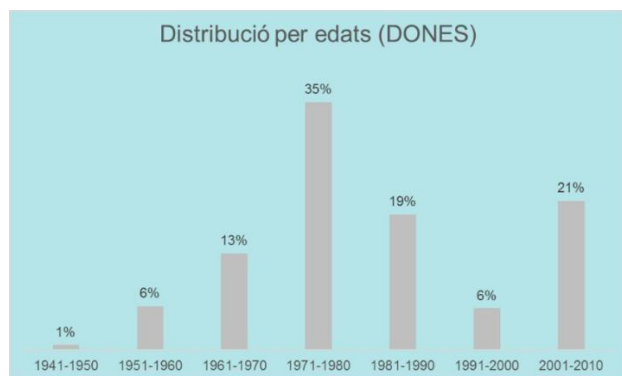
Figura 1

La distribució per edats de la mostra indica que el 36% de les persones enquestades tenen edats compreses entre els 40 i els 50 aproximadament. En segon lloc, el grup d'edat més nombrós ha estat els dels 13 fins als 18 anys. En un tercer lloc, proper al segon, el 17% dels casos, tenen entre els 30 i 40 anys (*veure figura 2*).

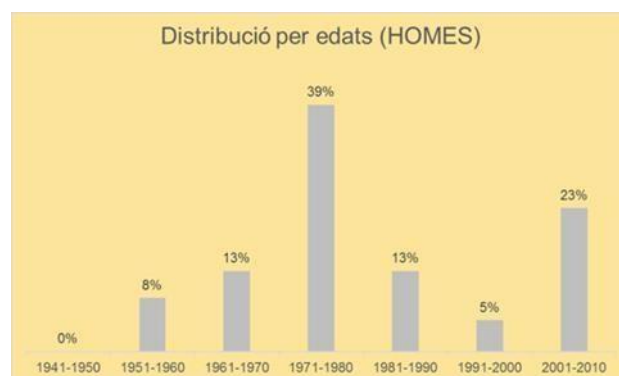

Figura 2

De l'encreuament d'edat i sexe, es pot observar que en ambdós casos la distribució per edats es comporta de la mateixa manera. Tant en homes com en dones es tenen tres franges d'edats destacables, tal i com indicaven les dades no segregades per sexe (*veure figura 3 i 4*)

Figura 3

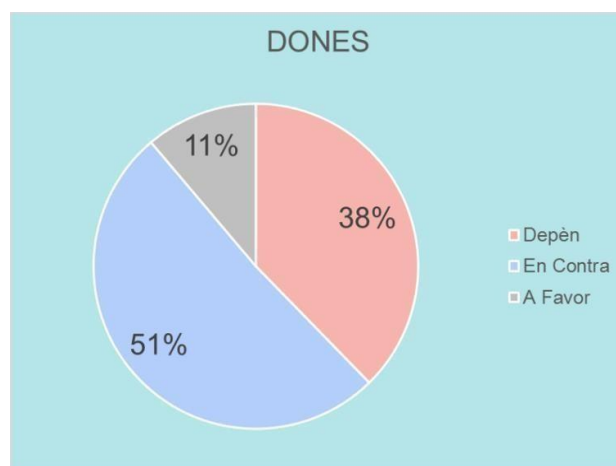

Figura 4

Posicionament vers la prostitució segons sexe

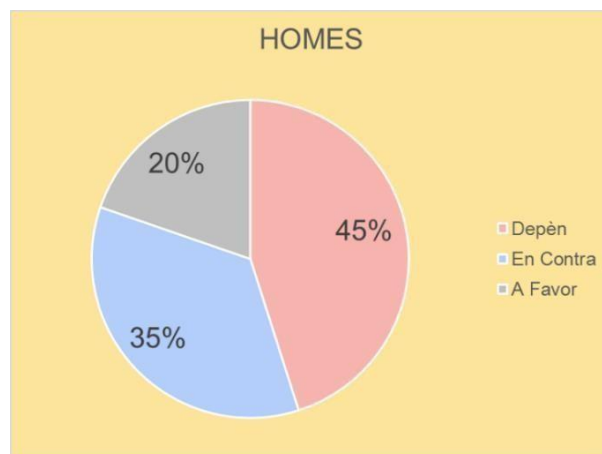
L'objectiu de l'encreuament d'aquestes variables és conèixer com es distribueixen els diferents posicionaments en funció del sexe.

El posicionament vers la prostitució en el cas de les dones és d'un 51% en contra, un 11% a favor i un 38% creuen que depèn de si està regulada o no (veure figura 5).

Figura 5

El posicionament vers la prostitució en el cas dels homes és d'un 35% en contra, un 20% a favor i un 45% creuen que depèn de si està regulada o no (veure figura 6).

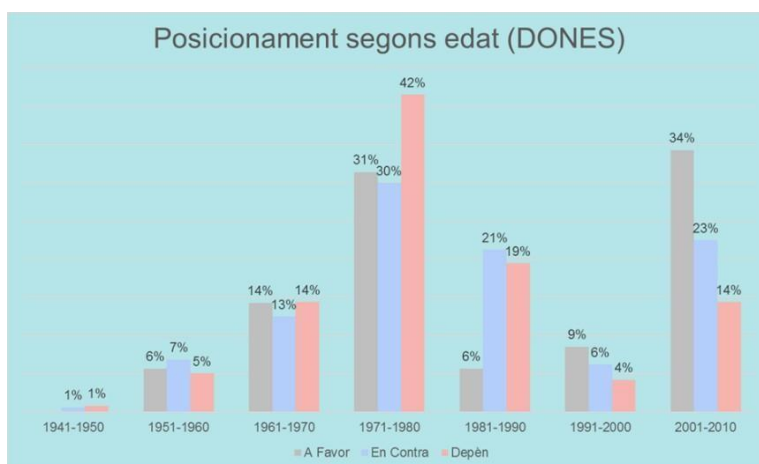

Figura 6

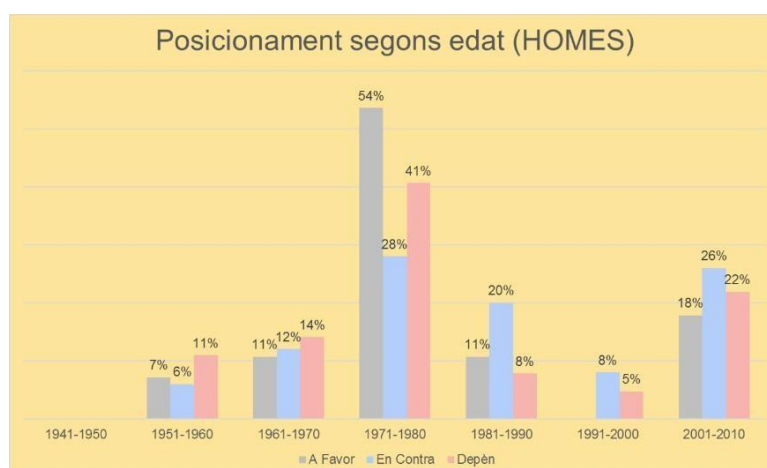
Les gràfiques de la figura 5 i 6 ens indiquen que existeix una relació entre el posicionament vers la prostitució i el sexe. Concretament, el percentatge de les persones que estan en contra de la prostitució és més alt en el cas de les dones que en el cas dels homes.

Posicionament vers la prostitució segons sexe i edats

L'objectiu de l'encreuament d'aquestes variables és buscar relació entre edat i posicionament vers la prostitució, de forma segregada per sexe i edat. De tal forma, que es pugui observar si existeix una evolució en quant a posicionament amb el pas dels anys (veure figura 7 i 8).

Figura 7

Figura 8

No existeix cap diferència significativa entre l'edat i estar o no a favor de la prostitució, ni en homes ni en dones. No hi ha cap patró suficientment clar. Les diferències que es veuen es donen molt probablement degut a la major participació a les enquestes de persones d'entre 1971-1980, i la poca participació de persones d'altres edats. Per tant, no indica una tendència real.

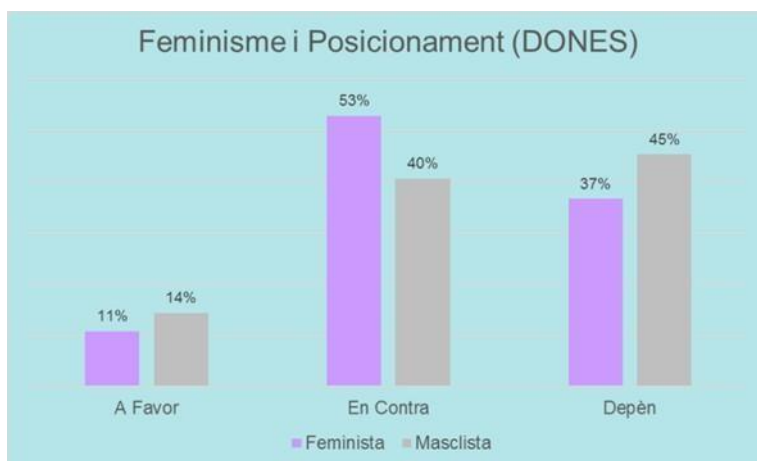

Posicionament vers la prostitució segons sexe i si es consideren feministes o no

L'objectiu de l'encreuament d'aquestes variables és saber si hi ha relació entre el fet de considerar-se feminista o no, i el posicionament vers la prostitució. Alhora, tenir dades sobre aquesta distribució i/o relació segregat per sexe.

DONES:

En el cas de les dones, pràcticament el 85% es consideren feministes. D'aquestes, el 53% estan en contra de la prostitució, l'11% es manifesten a favor i el 37% depèn de si la prostitució està regulada o no. En el cas de les dones que no es consideren feministes, el 40% es manifesten en contra de la prostitució, el 14% a favor i el 45% depèn de si aquesta està regulada o no (veure figura 9).

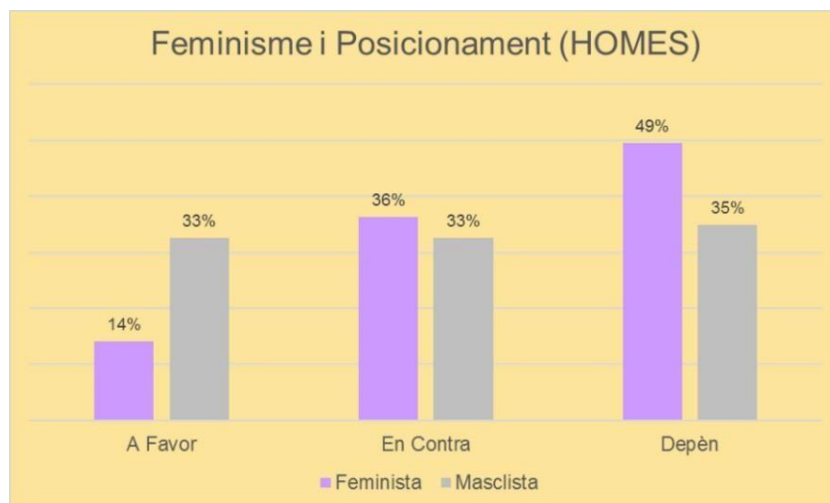

Figura 9

Aquestes dades indiquen que la majoria de les dones, considerades feministes o no, no estan a favor de la prostitució. Per tant, no hi ha relació clara entre el posicionament vers la prostitució i considerar-se o no feminista.

HOMES:

En el cas dels homes, prop del 65% es consideren feministes. D'aquests, el 36% estan en contra de la prostitució, el 14% a favor i el 49% depèn de si està regulada o no. En el cas dels que no es consideren feministes, el 33% es manifesten en contra de la prostitució, el 33% a favor i el 35% depèn de si està regulada o no (*veure figura 10*).

Figura 10

Aquestes dades indiquen que hi ha una relació entre el fet de considerar-se feminista i estar a favor de la prostitució. El nombre d'homes considerats feministes que estan a favor de la prostitució és considerablement inferior a la resta dels casos.

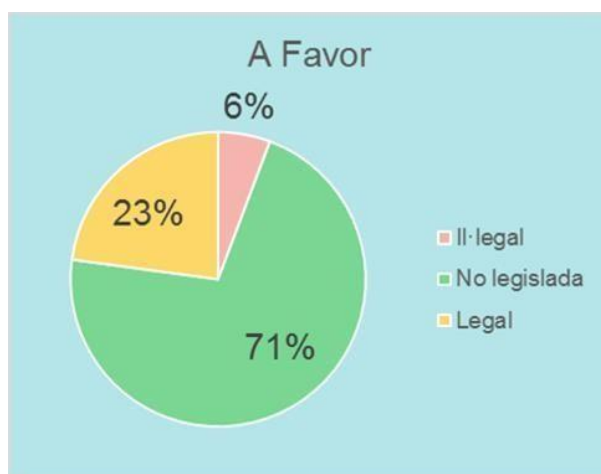
Aquesta última relació observada en el cas dels homes, contrasta amb com es comporten les variables en el cas de les dones. En aquest cas, com ja s'ha dit anteriorment, el fet de considerar-se feminista o no, no incideix de forma significativa en estar favor o en contra. Predomina, estar en contra.

Coneixement i posicionament vers la prostitució

L'objectiu és tenir informació sobre quin grau de coneixement té la gent de la situació jurídica de la prostitució a l'Estat Espanyol i veure quin grau de coherència hi ha entre aquestes dues variables. Alhora, s'ha segregat per sexes.

DONES:

En el cas de les dones, el 71% de les dones que estan a favor de la prostitució coneixen la realitat respecte a la regulació de la prostitució a l'Estat Espanyol. El 23% en canvi, pensa que és legal i només el 6% pensa que és il·legal (veure figura 11).

Figura 11

De les dones que estan en contra de la prostitució, el 56% coneix la situació jurídica real del fenomen. El 35% pensa que és il·legal i només un 9% creu que està legalitzada (veure figura 12)

Figura 12

De les dones que tenen una opinió diferent en funció de si la prostitució està o no regulada, el 65% de les enquestades coneix la situació jurídica de la prostitució a l'Estat Espanyol. El 26% pensa que és il·legal i el 9% que és legal (veure figura 13).

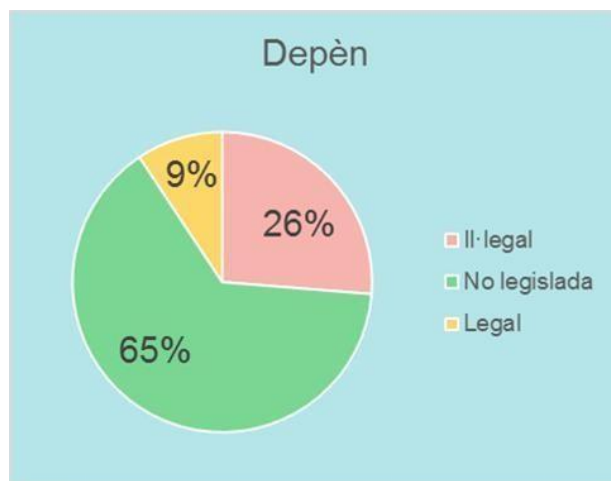
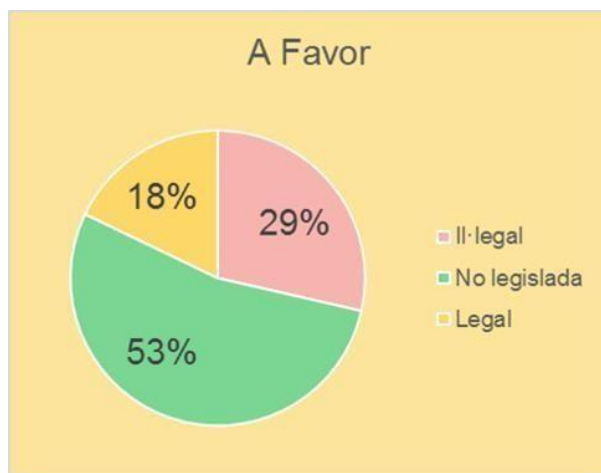

Figura 13

Aquestes dades ens poden estar indicant, que en el cas de les dones que estan a favor, o bé ho estarien en el cas de que estigués regulada, coneixen millor la legislació vigent sobre la prostitució a l'Estat Espanyol. A més, les dones que estan en contra pensen, amb més mesura, que la prostitució és il·legal. Per tant, podria ser que la relació no fos tant entre el posicionament i el coneixement de la legislació, sinó pel fet de considerar que és il·legal o no. És més habitual que una persona es mostri en desacord davant d'un fet il·legal que no un que no està regulat o que és legal.

HOMES:

Dels homes enquestats que es mostren a favor de la prostitució, el 53% coneix la situació jurídica de la prostitució a l'Estat Espanyol. El 29% pensa que és il·legal i el 18 % pensa que és legal.

Figura 14

Dels homes que es manifesten en contra, el 60% coneix la situació jurídica actual vers la prostitució a Espanya, el 28% creu que és il·legal i el 12% que és legal.

Figura 15

Dels homes que estan en contra o a favor de la prostitució en funció de si està o no regulada, el 60% coneix la situació jurídica actual, el 31% pensa que és il·legal i el 9% que és legal.

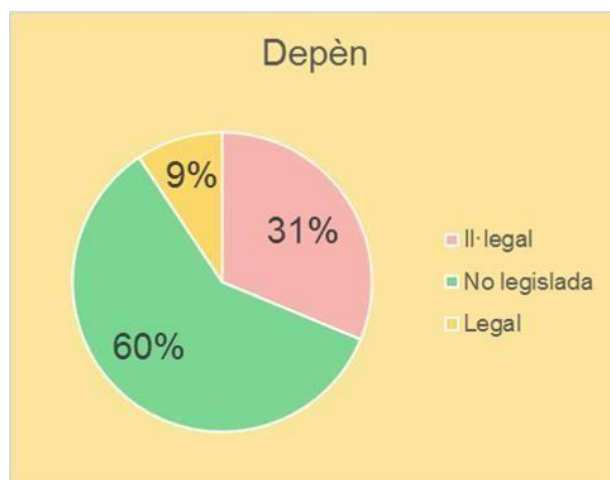

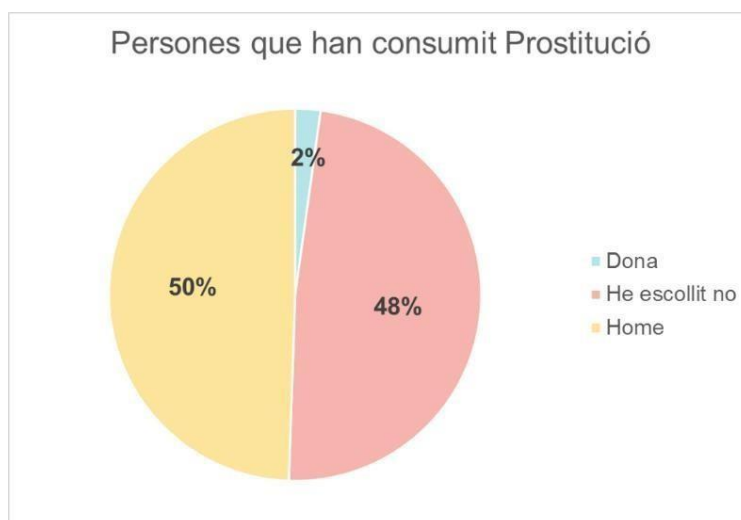
Figura 17

En el cas dels homes, no s'han trobat diferències significatives o que cridin l'atenció. En qualsevol dels tres posicionaments es troben percentatges similars en els que pensen que no està legislada (és el percentatge més alt en els tres casos), en els que pensen que és il·legal (en segon lloc en quant a percentatge), i els que pensen que és legal.

Consum de prostitució per sexes

L'objectiu és tenir informació sobre el percentatge d'homes que han consumit prostitució i el de les dones, i poder comparar-ho.

De les persones que coneixen a alguna persona que ha consumit prostitució, el 50% han manifestat que aquesta persona coneguda és un home, i només el 2% que és una dona (veure figura 18).

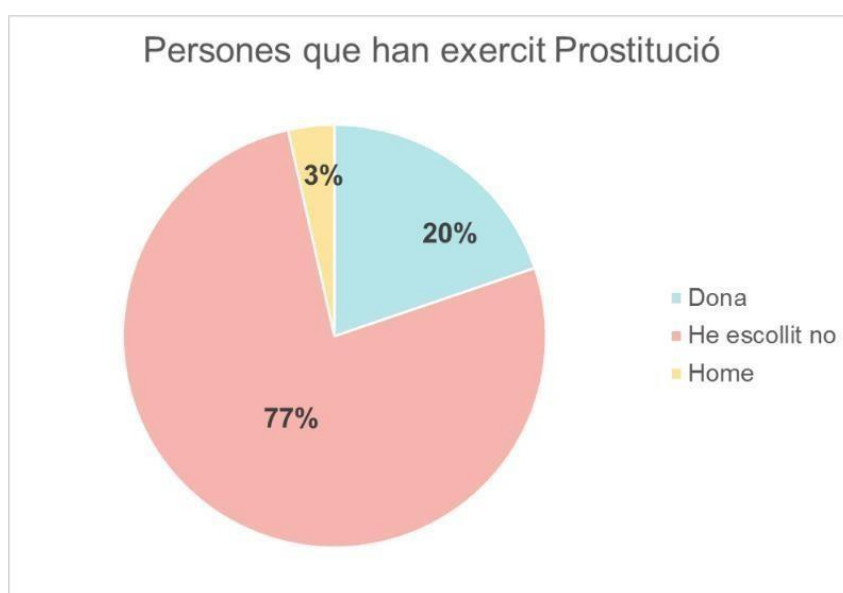
Figura 18

Això indica que hi ha una relació entre sexe i consum de prostitució. En el cas dels homes el percentatge és molt més alt que en el cas de les dones. En aquest últim, el percentatge és pràcticament irrellevant.

Exercici de la prostitució per sexes

L'objectiu de l'encreuament d'aquestes variables és conèixer la relació entre l'exercici de la prostitució i el sexe.

De les persones que coneixen a alguna persona que ha exercit la prostitució, el 20% ha manifestat que aquesta persona coneguda és una dona, i només el 3% que és un home (veure figura 19).

Figura 19

Aquestes dades indiquen clarament una relació entre ser home o dona amb el fet d'exercir la prostitució. I com era esperable, en el cas de les dones el percentatge és molt més elevat, sent en el cas dels homes irrellevant.

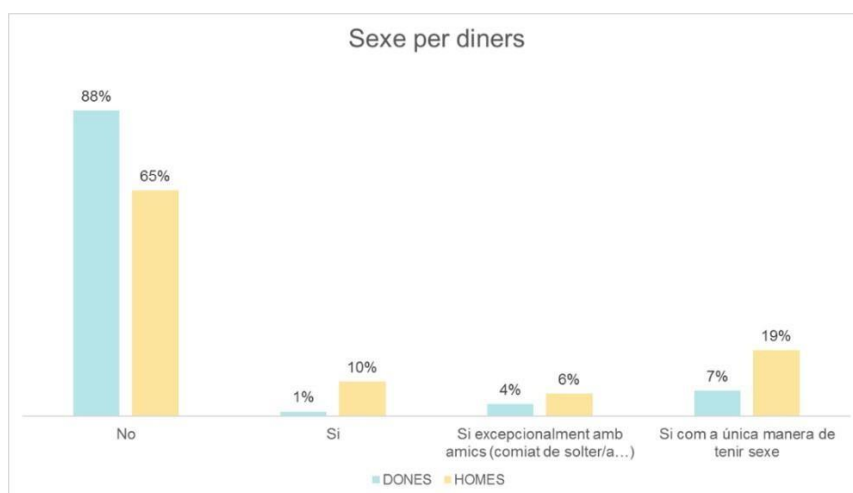
Aquestes dues últimes gràfiques (figures 18 i 19) indiquen que el percentatge de persones que coneixement a algú que ha consumit prostitució (52%) és molt més elevat que el de persones que coneixen a algú que ha exercit prostitució (23%). Això pot estar indicant que hi ha una variable no contemplada que està incidint. Probablement, la pressió social. El fet de que està molt més castigat socialment ser prostituta que ser "consumidor".

Voluntat de “consum” de prostitució per sexes.

L'objectiu és trobar relacions entre la voluntat de “consumir” prostitució i el fet de ser home o dona. Alhora, trobar motius excepcionals pels quals sí es pagaria a canvi de sexe, també segregat per sexes.

El percentatge de dones que no ho farien és del 88% front el 65% dels homes. El percentatge de dones que sí ho farien és de l'1%, front el 10% d'homes. El percentatge de dones que ho farien en cas excepcional per motius d'oci és del 4%, front el 6% dels homes. El 19% d'homes pagarien per tenir sexe en el cas de no tenir-ne una altra via. En el cas de les dones, això només passa en un 7%.

Figura 20

En aquest cas, totes les dades es comporten de la mateixa manera. Sent sempre el percentatge dels homes que consumirien sexe més elevat que el de les dones, inclús quan és per motius excepcionals.

QÜESTIONARI: PROSTITUTES

L'objectiu d'aquest qüestionari és conèixer el perfil més habitual de dones que es dediquen a la prostitució. Tot i que és evident que la mostra amb la que s'ha comptat dista molt de ser representativa.

En quant a estudis, la gran part de les enquestades tenen només estudis primaris. Tan sols dues tenen estudis secundaris o superiors. Pel que fa a la procedència, 4 de les 6 enquestades són de Catalunya, i dues de Sud-Amèrica. Respecte a la situació econòmica, majoritàriament és precària, a excepció de dues de les enquestades que la qualifiquen de positiva i alta. La situació familiar és variable, 3 de les 6 enquestades estan solteres sense fills; 1 vídua amb fills; i una dona sola amb fills. En quant al motiu pel que van començar a exercir la prostitució, la gran majoria indica que va ser per diners, en algun cas parlen de diners ràpids. Destaca un cas en el que explica que es tracta de "tradició familiar" (veure figura 21).

Estudis	Procedència	Situació econòmica	Situació familiar	Motiu pel qual ha escollit aquesta feina
Estudis superiors	Barcelona	Positiva	Soltera	Diners
Primària	Barcelona	Alta	Vídua	De família
Primària	Catalunya	Precària	Casada	No contestada
Secundària obligatòria	Veneçuela	Precària	Soltera	Diners ràpids
Primària	Colòmbia	Dolenta	Sola	No contestada
Primària	Catalunya	Precària	Fills sense pare	No contestada

Figura 21

De les 6 enquestades, 4 es declaren feministes, una no ho sap i l'altre no ho és. L'edat en la que van començar es compren entre els 17 i els 30, predomina entre els 17 i 20. En quant a la seguretat, 3 es senten segures "treballant" i altres 3 no es senten segures. Respecte a què canviarien, algunes diuen que res, altres parlen de control, i altres d'autorització de residència i treball. Qualifiquen com el pitjor de la seva "ocupació" les malalties, el contacte físic i la vergonya davant la societat. En quant el millor, parlen sempre de diners. En un dels casos, es parla de la possibilitat de no necessitar autorització de treball per poder exercir la prostitució (veure figura 22).

Feminista o no	A quina edat va començar	És sent segura a la feina?	Que canviaria de la feina	El pitjor de la feina/ El millor de la feina
Sí	18	Sí	Res	Malalties/Diners
Sí	18	Sí	Res	malalties i neteja/Guanys
No ho sap	17	No	No estar sola amb desconeguts, ho canviaria tot	El contacte
No	25	No	Més control	Fàstic/Diners
Sí	30	Sí	Tenir papers	Vergonya/Diners en negres
Sí	20	No	Ajuda, tenir papers	Fàstic/Poder treballar sense papers

Figura 22

Emocionalment per a 2 de les enquestades suposa sentir vergonya i humiliació; altres 2 expressen normalitat a nivell emocional; una diu que es sent amb estat d'ànim baix; i una tan sols diu que ja s'ha acostumat. A nivell social i econòmic, 2 continuen fent una valoració positiva de la seva situació; altres 2 parlen de supervivència; 1 de vergonya; i 1 d'instabilitat. En quant a la legalització de la prostitució, 5 de les enquestades ho valoren positivament, i 1 no arriba a imaginar-se aquesta situació de legalització. Pel que fa a la abolició, 2 manifesten que això suposaria una falta de llibertat, 2 no saben què és l'abolició, 1 ho veu impossible i una altra pensa que estarien "fotudes" de totes maneres (veure figura 23).

Que suposa per a ella a nivell emocional	Que suposa per a ella a nivell social i econòmic	Que en pensa de la legalització de la prostitució	Que en pensa de l'abolició de la prostitució
Bé	Bé	Falta control	No d'acord, ha ser lliure
Normal	Superior	Bona idea	No, ha d'haver llibertat
Estat d'ànim baix	Inestable	Ajudaria	No sap
Ja m'he acostumat	Vergonya	Ho prefereixo	Fotudes nosaltres
Vergonya, humiliació	Lo ocult, me ajuda a sobreviure	Pot ajudar	Ho veig impossible
Vergonya	Sobreviure	No lo imagino	No sé que es

Figura 23

En quant a qui afectaria la regularització, dues de les dones enquestades pensen que afectaria només a les màfies, 3 a les prostitutes i una no ho sap. Respecte a la tipologia de "clients" que acostumen a tenir, majoritàriament parlen d'homes casats i d'homes més aviat grans. En relació al que creuen que busquen els seus "clients" parlen de poder, de dones joves, de coses que no troben a casa, de "porcades" i de control sobre la dona.

A qui pensa que afectarien la legalització i l'abolició i de quin manera	Quin tipus de "clients" sol tenir	Que creu que busquen els "clients"
A las màfies	Tot tipus	El que no troben a casa
A las màfies	Grans	De tot
A nosaltres, fotudes com sempre	Casats, de 40 para arriba	Controlar
A nosaltres	Casats	Porcades
A les prostitutes	Casats grans	Poder
No sé	Grans	Jovenetes

Figura 24

Segons les respostes que s'han obtingut s'ha creat un perfil general, és el següent:

Dona jove, amb estudis primaris, catalana, amb situació econòmica precària, que comença a prostituir-se jove, és soltera, es prostitueix per aconseguir diners de forma ràpida, es considera feminista, es sent insegura exercint la prostitució, desitjaria que hi hagués més control en tots els sentits, emocionalment es sent avergonyida, la prostitució l'ajuda a sobreviure, creu que la legalització és una bona idea i l'abolició no, que aquestes solucions afectarien a les prostitutes, els seus clients acostumen a ser homes grans casats i busquen poder, control i dones joves.

QÜESTIONARI: “CONSUMIDORS”

L'objectiu d'aquest qüestionari és crear un perfil de “consumidor”.

Atesa la homogeneïtat de les respostes les dades es presenten directament a la següents taules:

Edat	Estat civil	Estudis	Inclinació política	Ets feminista?	Primera vegada en consumir prostitució
57	Solter	Batxillerat	Esquerra	No	14
31	Casat	ESO	Dreta	No	18
50	Casat	EGB	Dreta	No	30
34	En parella	Batxillerat	Centre	No	25
30	Solter	Batxillerat	Esquerra	Sí	23
45	Casat	Primària	Dreta	No	40
32	Solter	Batxillerat	Centre	No	22
40	Casat	Batxillerat	Centre	No	34

Quants cops ho has fet?	Per què ho vas fer?	Com et sents o et va sentir després de fer-ho?	Com creus que es va sentir la prostituta?	Per què creus que ho fa o va fer?
Més de 200	Diners	Bé	Indiferent	Perquè li agrada i perquè necessita els diners
34	Sexe	Bé	Normal	Perquè necessita els diners
10	Avorriment	Molt bé, poderós	Normal, és la seva "feina"	Perquè necessita els diners
1	Experiència	Normal	No ho sé	Perquè necessita els diners
1	Pels amics	No molt bé	No va sentir	Perquè la obliguen
3	Alcohol	No ho recordo	No ho sé	Perquè necessita els diners
1	Experiència	No ho se	No ho sé	Perquè necessita els diners
4	Festa i soledat	Bé	No ho sé	Perquè necessita els diners

Perfil de "consumidor":

Home entre 40 i 50 anys, casat, amb estudis secundaris, el seu posicionament polític és de centre-dreta, no es considera feminista, ha "consumit" prostitució entre 1 i 4 vegades, ho va fer per tenir una experiència, es va sentir bé, creu que la prostituta es va sentir "normal" i que ho feia per diners.

6. CONCLUSIÓ

Es va començar amb la següent pregunta, “la legalització de la prostitució pot resultar una millora real per al problema que suposa?”. La resposta a aquesta qüestió no és fàcil, no hi han respostes simples a preguntes complexes. És més, l'objecte de la qüestió es comporta com un *iceberg*, en el que a mida que et vas introduint vas trobant més preguntes.

Davant aquesta complexitat, es va plantejar un pla d'acció complex que va començar amb la consulta de fonts bibliogràfiques, assistència a xerrades, visionats d'entrevistes a diferents agents socials (prostitutes, expertes, polítiques, etc.) amb l'objectiu de tenir una primera idea general de l'objecte de l'estudi, la prostitució i el feminisme.

En aquesta primer fase, la conclusió més contundent va ser que no hi ha una única resposta correcta. Les opinions dels diferents agents socials des del propi col·lectiu feminista són molt diverses. Per una banda, hi ha una intenció de protecció a les dones que exerceixen la prostitució, en quant a drets i seguretat. D'altra banda, una voluntat de protecció a les dones en general davant de la concepció del seu cos com a mercaderia. Fins a quin punt estan en disposició de decidir sobre els drets de les prostitutes aquelles dones que no ho són? La lluita contra la cosificació de les dones i el poder dels homes sobre elles justifica decidir de forma col·lectiva el que les dones fan de forma individual? O pel contrari és el nostre pensament contaminat pel patriarcat el que ens està trobant justificació al que algunes autores consideren violència? Es pot justificar la violència per una aparent voluntarietat de la persona que la pateix? En quin tipus de prostitució estem pensant, *Pretty woman*? Es pot deslligar la prostitució d'un sistema capitalista que enriqueix als homes i els hi dona el dret d'accedir als cossos de les dones quan vulguin i com sigui?

Posteriorment a aquesta fase, es va iniciar la cerca bibliogràfica i entrevistes a expertes per definir el marc teòric. La concepció del terme prostitució, feminisme, tràfic de dones, cosificació sexual de les dones, els diferents posicionaments vers la prostitució i dades de l'estat de la qüestió a Espanya, Catalunya i Cornellà de Llobregat. Per a aquesta part final, es va realitzar una entrevista a la regidora del departament d'Igualtat i una altra a la responsable tècnica del Centre d'Informació i Recursos per a les dones de l'Ajuntament de Cornellà de Llobregat.

D'aquesta fase, destaquen diferents aspectes que són rellevants a l'hora d'analitzar els resultats de la recerca:

El 80% de les prostitutes són dones i nenes, el 75% entre els 13 i els 25 anys. El 80% del tràfic és amb l'objectiu d'explotació sexual, i el 90% de víctimes de l'explotació sexual són dones i nenes. 4,5 milions de dones al món són víctimes d'explotació sexual. Dels 150.000 milions de dòlars anuals que genera el treball forçós, el 66% són per motiu de l'explotació sexual. Segons l'Assemblea de l'ONU, l'explotació sexual és una forma de violència cap a les dones. I el sexisme és el germen que alimenta la violència de gènere. Aquesta informació justifica el fet d'haver centrat la recerca sobre prostitució en el cas de les dones. És evident, que és en el cas de les dones on suposa realment un problema per a les prostitutes, per a les dones que no ho són, i per a la societat en general. Es tracta d'una fenomen que té com a substrat la cosificació de les dones, el poder dels homes vers les dones, i en definitiva, el patriarcat en general.

Existeixen 3 posicionaments vers la prostitució. Destaca la importància de que qualsevol posicionament institucional envia un missatge a la societat, i per tant crea realitats. D'aquests tres posicionaments destaquen alguns països. Holanda pel que fa a la legalització. Suècia pel que fa a l'abolicionisme. I Xina o Corea pel prohibicionisme. Aquests exemples poden fer relacionar tipologia de país amb posició vers la prostitució. Un país amb polítiques d'igualtat molt avançades com Suècia aposta per l'abolicionisme. Un país com Holanda té com a principal font del PIB la prostitució i les drogues. I països de dubtosa qualitat democràtica com la Xina i Corea, aposten pel prohibicionisme. Això em porta a fer determinades relacions entre els diferents posicionaments i el tipus de societat que el defensen. En aquest cas, des de la perspectiva de gènere, em porta a una aproximació a una primera resposta. Països que es caracteritzen per fer bones polítiques d'igualtat defensen l'abolicionisme. Aquesta reflexió em porta també a una de les preguntes que he anat plantejant al llarg de la recerca “*Està l'exercici de la prostitució lligat amb el lloc que ocupen (o el que han fet que ocupin) les dones al món?*”.

Segons l'ONU, Espanya és el país europeu amb més demanda pel sexe pagat i el tercer a nivell mundial. El 39% d'homes espanyols han pagat almenys una vegada a la vida per sexe. Espanya no és només líder en "consum" de prostitució, també és una de les principals destinacions de tràfic de dones del món. Partint de la base de que a l'Estat Espanyol la prostitució no està legislada, torno a una de les meves notes inicials *"En quin posicionament podem dir que es troba l'Estat espanyol? Té algun posicionament? No hi ha consens? O és més fàcil fer veure que no existeix com a fenomen real?"*. En aquest moment la resposta a aquesta qüestió és clara. No hi ha posicionament, segurament perquè no hi hagut voluntat ni consens, ha estat més fàcil no ocupar-se del tema. Això em porta a dir que seria possible establir determinades relacions entre aquestes dades i la eficàcia (o ineficàcia) de no tenir una legislació al respecte. Alhora, establir una relació (no causal) entre tipus de societat i grau d'arrelament dels valors del patriarcat amb el fenomen de la prostitució. Evidentment, valoracions/qüestions que no poden ser objecte d'aquest estudi per les grans dimensions que el configuren.

A Catalunya, concretament a la ciutat de Barcelona, s'han fet ordenances municipals on es sanciona l'exercici de la prostitució a la via pública, tant a les prostitutes com als "consumidors" per la via punitiva. Aquest "posicionament" em porta a una de les preguntes de l'inici de la meva recerca quan al marc teòric es feia menció al prohibicionisme *"Comprèn que la seva erradicació total és improbable, però parteix de la base que prostitució és essencialment explotació, fruit de la desigualtat social i de gènere. Però si concep que és fruit de la desigualtat, com es pot penalitzar per igual?"*.

La ciutat comtal, paral·lelament compta amb l'Agència d'Abordatge Integral del Treball Sexual (ABITS), des de la que es treballa en programes d'atenció i inclusió de les prostitutes a la ciutat de Barcelona. Barcelona es mostra per una banda prohibicionista perquè sanciona a les prostitutes i als "consumidors" per igual, però d'altra banda, engega actuacions de caire abolicionista en les que ajuda a les prostitutes a millorar les seves condicions de vida i a trobar alternatives a la prostitució. Potser, la limitació en competències d'un Ajuntament, inclús d'una comunitat autònoma, per legislar temes com aquest, influeix en aquesta dissonància de posicionaments dins d'una mateixa ciutat. El fet de no tenir legislacions unificades en els territoris propers pot estar condicionant el desplaçament de la prostitució cap a uns llocs o uns altres (exemple: la situació a la Jonquera, veure apartat: 2.5.3). Estudiar aquests desplaçaments ens pot aportar informació sobre la eficàcia o no de determinades legislacions. O com a mínim, conèixer com es comporta el fenomen en funció de la legislació dels territoris.

Cornellà forma part de la *Red Libre de Trata*. Al 2019, es va fer una moció per a l'eliminació de totes les formes de violència contra les dones, incloent-hi el tràfic de persones i l'explotació sexual. Per exemple, s'ha eliminat la publicitat sobre prostitució a la ciutat. El fet de tenir competències limitades i de no ser una ciutat que tingui zones públiques on es dona la prostitució, limita molt les accions envers el fenomen. Declaracions institucionals, adhesions i el treball ferma per la igualtat i contra la violència masclista són les eines que té la ciutat de Cornellà per a lluitar contra la prostitució. Es parla de lluitar perquè la màxima responsable política en qüestions d'igualtat, es declara totalment abolicionista, així com les mesures que proposa per a la ciutat.

A partir d'aquesta anàlisi, la recerca es va anar orientant cap el treball de camp (*veure apartat 4 i 5*). D'aquest treball, i fent èmfasi en que s'està parlant en tot moment d'una aproximació a la recerca i que en cap cas podem donar fiabilitat científica a les dades obtingudes, els resultats obtinguts i destacables són:

En relació als qüestionaris passats a la mostra de població general:

-Es detecta una relació directa entre el posicionament vers la prostitució i el sexe. Les dones acostumen a estar més en contra de la prostitució que els homes.

- No existeix cap diferència significativa entre l'edat i el posicionament vers la prostitució, ni en homes ni en dones.

- En el cas de les dones no hi ha relació clara entre el posicionament vers la prostitució i el considerar-se feministes o no. En el cas dels homes sí existeix aquesta relació, els homes que es consideren feministes acostumen a estar en contra de la prostitució.

- El nombre de dones que es mostren a favor de la prostitució i alhora pensen que actualment és il·legal a Espanya, és mol inferior al nombre de dones que es manifesten en contra i pensen que és il·legal. Probablement, és més habitual que una persona es mostri en desacord davant d'un fet il·legal que no un que no està regulat o que és legal. En el cas dels homes això no passa.

- Hi ha una relació entre "consum" de prostitució i sexe. El "consum" de prostitució o voluntat de "consumir-la" sempre és més elevat en el cas dels homes. Això coincideix totalment amb les dades obtingudes en la consulta bibliogràfica del marc teòric.

- Hi ha una relació molt clara entre l'exercici de la prostitució i el fet de ser dona. El cas dels homes és insignificant.

- Es pot deduir que existeix una pressió social, està molt més castigat socialment ser prostituta que ser "consumidor".

En quant als qüestionaris passats a representants polítics i tècnics especialistes, així com a les entrevistes en profunditat, els resultats s'han fet servir per complementar el marc teòric i guiar l'elaboració d'altres qüestionaris (*veure annexes*).

Pel que fa als qüestionaris passats a prostitutes i "consumidors", les dades obtingudes han facilitat la creació d'un perfil per a cadascun dels col·lectius (*veure apartat 5.2 i 5.3*). De nou, cal remarcar que es tracta d'una mostra no representativa i que, per tant, no són perfils determinants. Tot i així, s'ha considerat oportú fer-ho com a exercici pedagògic de simulació sobre com es faria en el cas d'una recerca real.

La metodologia d'aquesta recerca ha estat dissenyada en diferents moments, atesa la complexitat del tema i dels meus propis interrogants, a més, de les meves limitacions com a investigadora (temps, eines, coneixements, recursos). A les idees inicials, s'anaven sumant moltes noves qüestions que anaven distorsionant o desdibuixant el disseny metodològic inicial, i que suposaven una reformulació constant tant dels objectius com de les eines emprades per a la recollida d'informació. També haig de dir que, en aquests moments tornaria a fer canvis en quant a la metodologia, ja que un cop fet el procés he après i he vist què ha funcionat, què no i quins obstacles m'he anat trobant. Principalment puc dir que, el primer obstacle ha estat la manca de concreció de la meua hipòtesi. Es tracta d'una hipòtesi molt ambiciosa i això ha dificultat enormement poder trobar resultats que li donin una resposta satisfactòria i rigorosa. D'altra banda, les eines emprades i les mostres obtingudes per a la recollida d'informació ha tingut també certs errors que, en aquests moments, he pogut anar detectant i que s'haurien de tenir en compte per prosseguir amb aquesta recerca. Les preguntes multi resposta han facilitat l'acceptació a respondre els qüestionaris atesa la facilitat que suposa per a la persona enquestada. Pel contrari, la manca d'informació o explicació prèvia de determinats conceptes, em deixa el dubte de si ha provocat desviaments en els resultats. Per exemple, la gent sap que és l'abolicionisme quan respon que està favor o en contra?

També és cert, que no tothom ha respòs els qüestionaris, no he pogut fer totes les entrevistes que tenia previstes perquè les persones contactades no han disposat del temps per fer-ho o, directament, no m'han contestat els *mails*. I per últim, eren totes les preguntes necessàries o útils per a la meua hipòtesi, anaven a buscar curiositats o estaven ben enfocades en recollir allò que necessitava?. No puc dir que això ha estat totalment insatisfactori però sí que haig de ser crítica i probablement podria haver filat més prim aquests aspectes. També vull destacar, que han quedat agents socials implicades per entrevistar com: cossos de seguretat, professionals de la salut, professionals especialistes en gènere, juristes, polítics més enllà del món local, i buscar informació i dades més exhaustives dels diferents posicionaments contactant amb persones especialitzades en cadascun d'aquests països. Si es volgués prosseguir amb la recerca caldria corregir i reconduir-la tenint en compte tot el que s'ha dit anteriorment.

En resum, el punt de partida era el desconeixement total de com es fa una recerca i coneixement parcial del tema en qüestió. Sí que haig de dir que, el meu coneixement i interès per la perspectiva de gènere i el feminisme, m'ha ajudat a entendre ràpidament molts conceptes i a fer relacions entre variables de caire qualitatiu i no quedar-me en la superfície de determinades dades, afirmacions o lectures.

La pregunta inicial de la recerca, com ja s'ha esmentat anteriorment, era *"la legalització de la prostitució pot resultar una millora real per al problema que suposa?"*. Va ser aquesta pregunta la que em va portar a definir la hipòtesi: *La legalització de la prostitució no és una solució eficaç per acabar amb la cosificació de les prostitutes*. A partir d'aquí, mitjançant el mètode de falsació, s'ha passat a la contrastació de la hipòtesi. Per això he hagut de cercar dades que refutin aquesta afirmació. M'he hagut de preguntar, he trobat dades que mostrin que la legalització de la prostitució és eficaç per a eliminar la cosificació de les prostitutes? I la resposta és no. És més, analitzant tota la informació recollida, em porta a pensar que la prostitució és un resultat més de la cosificació de les dones i que per tant, la solució no passa només per assegurar els drets laborals i la seguretat de les prostitutes, sinó per treballar aquells valors que fan que existeixi la normalització del dret dels homes a accedir al cos de les dones. Això té un abast i afectació encara més gran que el fet en sí de la prostitució, ja que afecta directament a totes les dones, i que pot tenir diverses materialitzacions (prostitució, violacions, maltractament en l'àmbit de la parella, etc.). En definitiva, tal i com diu l'Assemblea de l'ONU, l'explotació sexual és una forma de violència contra les dones (*veure apartat 2*).

En quant als dos primers objectius (*veure apartat 3*) proposats podem dir que s'han assolit però, com ja s'ha explicat en diverses ocasions, la mostra no ha estat representativa i per tant, els resultats s'ha de llegir amb prudència i sabent que estem parlant d'un exercici d'aproximació a la recerca.

En relació a l'objectiu: *Donar resposta a la pregunta "es pot ser feminista i no voler l'abolició de la prostitució?"*. No tinc una resposta clara. Si bé la contrastació de la meva hipòtesi en fa pensar que la resposta és que no, continuo tenint moltes preguntes a les que no he pogut donar resposta amb aquest treball. Molts interrogants que apareixen a l'inici d'aquesta conclusió.

Fins ara, aquest apartat ha estat parlant i valorant el procés de recerca. Tot seguit, vull detenir-me en fer una valoració molt important, tant important o més, que la pròpia recerca: el meu procés d'aprenentatge.

Haig de confessar que no tenia cap tipus de coneixement de en què consistia fer un treball de recerca. Tampoc tenia una idea de quin objectiu o interès pedagògic podia tenir. En aquests moments, puc dir que he entès aquest objectiu pedagògic i que he après a *grosso modo* com funciona metodològicament una recerca. Conceptes com a mostra representativa, estudi descriptiu, contrastació d'hipòtesi, operativització de variables, etc. eren paraules totalment desconegudes. Ara no només les conec, sinó que he pogut comprovar la importància que tenen en una recerca. També he après el ventall de possibilitats que et dona l'eina de l'Excel, i he millorat l'ús del Word. És cert que tenia molt coneixements previs sobre feminisme però no sobre prostitució, estava nua en quant això. També és cert, que sempre m'han ensenyat a qüestionar-me les coses però amb aquest exercici he après a ser més crítica amb mi mateixa, a controlar els desviaments que els meus valors i prejudicis m'anaven provocant al llarg del treball i la impulsivitat reivindicativa que em caracteritza. Així mateix, he treballat la prudència a l'hora de fer determinades afirmacions sense dades objectives i sense contextualitzar-les. També he après a no tenir por a anomenar a les coses pel seu nom. Per exemple, en els gràfics que contemplaven la variable considerar-se o no feminista, he anomenat al fet de no considerar-se feminista, masculista. Perquè si sabent que el feminisme defensa la igualtat real entre homes i dones, no et consideres feminista, ets masculista.

Tot plegat em porta a fer una valoració molt positiva d'haver de fer un treball de recerca. Més enllà dels aprenentatges en quant a continguts i metodologies, t'aprova a conèixer-te millor a tu mateixa i a controlar els propis impuls. Sense dubte un aprenentatge, que si ho saps veure, et pot ser útil per al teu creixement personal i camí cap a la vida adulta.

A continuació expressaré la meva opinió personal on vinculo dades qualitatives de la recerca, reflexions sorgides de la documentació i cerca d'informació, a més deduccions i induccions fetes des d'una perspectiva feminista relacionada a l'anàlisi dels resultats:

En quant a l'anàlisi de resultats, la meva reflexió final és la següent: es pot veure clarament que els homes són els "consumidors" i les dones les prostituïdes. L'elevat consum per part dels homes no és degut a que necessitin practicar més sexe que les dones, és degut a que vivim en una societat patriarcal que es centra únicament en el plaer masculí, que des de ben petits els nois escolten i veuen que els homes tenen un instint sexual molt més gran que el de les dones, o que les dones ni en tenen. Els nens creixen pensant que els homes tenen un instint sexual salvatge, això s'aprèn a casa, a la televisió, al carrer,... També creixen veient pornografia on les situacions són molt violentes cap a les dones i que és totalment falocèntrica. Alhora, creixen pensant que el que veuen a la pornografia és la realitat i després ho reproduïxen, ja sigui violant o "anant de putes". Molts homes que tenen opcions de tenir sexe sense pagar prefereixen pagar perquè així s'estalvien tota la part de seducció i pensen: *tot això per que després no vulgui res i marxi a casa després de sopar?, doncs pago 20 euros per fer-ho amb una prostituta que no em pot dir que no i a més puc fer el que vulgui amb ella.* Això no només té a veure amb el rol masculí sinó amb la necessitat d'obtenir tot de forma immediata sense haver de fer grans esforços o sacrificis, trets molt típics d'aquesta era.

Des-de ben petits ensenyen a nens i nenes que si una noia gaudeix de la seva sexualitat lliurement sense amagar-se és una *puta*, aquest insult reflexa com d'estigmatitzada està la prostitució per a les prostitutes, perquè en canvi mai es sent l'insult *putero*, tot i que hauria de tenir una connotació molt més negativa ser *putero* que ser prostituta. L'insult *puta* busca fer sentir vergonya a les dones per un fet que fan amb normalitat els homes, gaudir de la seva sexualitat.

Quan un noi lliga molt, és el millor, el *puto amo*. Però quan ho fa una noia, és una *puta*, una *guarra*. Potser caldria replantejar-se l'ús de la paraula *puta* tant a la babalà.

En quant a la resposta a la pregunta inicial la meua resposta és, no, la legalització de la prostitució no suposa una millora per al problema, és la solució més fàcil juntament amb la prohibició, però la única cosa que millora és que les prostitutes tinguin els mateixos drets que qualsevol treballadora. Això és una millora a primera vista, però si es mira en el transfons es veu que no arregla el problema. Les organitzacions de proxenetes segueixen existint i, a més, es poden amagar d'arrere d'aquesta legalitat fent-se dir "empresaris"; no deixa de ser violència contra les dones; i consolida la cosificació a la que estem sotmeses. La prostitució és un perfecte reflex d'aquesta cosificació: objectes que es lloguen per hores per poder satisfer les necessitats d'un home, això la legalització no ho arregla, ho agreuja encara més perquè enviat un missatge a la ciutadania, la llei educa.

El posicionament amb el que m'identifico, cal dir que amb alguns matisos, és l'abolicionisme. Crec que l'abolicionisme és l'única via per acabar amb la prostitució. Perquè encara que jo no sigui prostituta, el fet de que existeixi la prostitució atempta contra totes les dones, una lluita feminista que exclogui a col·lectius de dones no és una lluita feminista de veritat, el feminisme ha de lluitar per totes les dones, les racialitzades, les prostitutes, les transsexuals,... I la pregunta final que plantejo per la persona lectora és "És possible consumir cossos de forma responsable?".

7. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

- **Wikipedia. Prostitución** [en línia].
Disponible a: <https://es.wikipedia.org/wiki/Prostituci3n> [Data de consulta: 10/10/2019]
- **Wikipedia. Trata de personas** [en línia].
Disponible a: https://es.wikipedia.org/wiki/Trata_de_personas [Data de consulta: 10/10/2019]
- **Wikipedia. Feminismo** [en línia].
Disponible a: <https://es.wikipedia.org/wiki/Feminismo> [Data de consulta: 20/10/2019]
- **Wikipedia. Cosificación sexual** [en línia].
Disponible a: https://es.wikipedia.org/wiki/Cosificaci3n_sexual [Data de consulta: 20/10/2019]
- **Mujeres A Seguir. Las sorprendentes cifras de la prostitución en españa.** Marina Dorado. [Data de publicació: 5/2/2019] [En línia].
Disponible a:
<https://www.mujeresasequir.com/social/noticia/1120252048615/sorprendentes-cifras-de-prostitucion-espana.1.html> [Data de consulta: 20/9/2019]
- **Empordà info. La prostitució a la Jonquera.** Gemma Tubert i Gerard Vilà. [Data de publicació: 12/5/2019] [En línia].
Disponible a: <https://www.emporda.info/comarca/2019/05/12/prostitucio-jonquera-problema-historic-reforma/433000.html> [Data de consulta: 21/10/2019]
- **Generalitat de Catalunya. Llei del dret de les dones a erradicar la violència masclista.** [En línia].
Disponible a: http://dones.gencat.cat/web/.content/03_ambits/docs/vm_llei_resum.pdf [Data de consulta: 3/12/2019]
- **El País. Prohibido pagar por sexo en Suecia, Francia y otros seis países.** María R. Sahuquillo. [Data de publicació: 21/5/2019] [En línia].
Disponible a: https://elpais.com/internacional/2016/04/07/actualidad/1460050306_463588.html [Data de consulta: 23/10/2019]
- **Boe. Lei de seguridad ciudadana.** [En línia].
Disponible a: <https://www.boe.es/buscar/pdf/2015/BOE-A-2015-3442-consolidado.pdf> [Data de consulta: 23/11/2019]

- **El país. La prostitució de ellos: más oculta, menos esclava.** Emilio de Benito. [Data de publicació: 4/9/2010] [En línia].
Disponible a: https://elpais.com/diario/2010/09/04/sociedad/1283551201_850215.html
[Data de consulta: 10/9/2019].
- **Innovamos. De prostitutas y mujeres prostituidas.** Tomás Loyola Barberis. [Data de publicació: 23/9/2018] [En línia]
Disponible a: <https://revistainnovamos.com/2018/09/23/de-prostitutas-y-mujeres-prostituidas/> [Data de consulta: 10/9/2019]
- **Generalitat de Catalunya. Dia internacional contra l'exploració sexual i el tràfic de dones, nenes i nens.** [En línia]
Disponible a: <https://cooperaciocatalana.gencat.cat/ca/detalls/Not%C3%ADcia/20150923-Dia-Internacional-contra-lexploracio-sexual-i-el-trafic-de-dones-nenes-i-nens> [Data de consulta: 2/12/2019]
- **Charla de queridas: de puta a feminista con Amelia Tiganus.** Luc Loren. [Data de publicació: 12/3/2019] [En línia]
Disponible a: <https://youtu.be/ZXUF1oJvmOU> [Data de consulta: 7/9/2019]
- **Charla de queridas: prostitució independente y voluntaria con Valerie May.** Luc Loren. [Data de publicació: 13/9/2016] [En línia]
Disponible a: <https://youtu.be/6gVNkFq2cM0> [Data de consulta: 6/9/2019]
- **III Pla d'igualtat de Cornellà de Llobregat.** [Data: 2016-2020] [Data de consulta: 1/12/2019]
- ALVARO, Jose Luís; GARRIDO, Alicia; TORREGROSA, José Ramón. **Psicología social aplicada.** Editora: Isabel Capella. 1ª edició, Madrid: Mc Graw-Hill, 1996. ISBN 84-481-0708-X.
- LEÓN, Orfelio G; MONTERO, Ignacio. **Diseño de investigaciones: Introducción a la lógica de la investigación en psicología y educación.** Editora: Isabel Capella. 1ª edició, Madrid: Mc Graw-Hill, 1993. ISBN 84-481-0171-5.
- **Estudi sobre la prostitució. Centre d'Informació i recursos per a les dones de l'Ajuntament de Cornellà.** [Data de consulta: 20/10/2019]

8. ANNEXOS

QÜESTIONARI POBLACIÓ CATALUNYA

1. Edat
2. Sexe
3. Coneixes algú que hagi consumit prostitució? (Sí/No/No ho se)
4. Si has escollit que si, aquesta persona és... (Home/Dona/He escollit no)
5. Coneixes algú que exerceixi o hagi exercit prostitució? (Sí/No)
6. Si has escollit que si, aquesta persona és... (Home/Dona/He escollit no)
7. Escull l'opció que creguis correcta.
  - a) La prostitució a Espanya és legal
  - b) La prostitució a Espanya és il·legal
  - c) La prostitució a Espanya no està legislada
8. Estàs a favor de la prostitució? (Sí/No/Depèn)
9. Si has escollit depèn explica-ho
10. Que defensa el feminisme? (Igualtat real entre homes i dones/Superioritat de la dona vers l'home)
11. Et consideres feminista? (Sí/No)
12. Pagaries per sexe per a tu o per a una altra persona? (Sí/No/Si però si notingués una altra manera de tenir sexe/Si però com a fet excepcional amb amics)

QÜESTIONARI PROSTITUTES

1. Edad
2. Tienes estudios?
3. Si tienes estudios, de que tipo?
4. Procedencia
5. Situación económica
6. Situación familiar
7. Por que has escogido este trabajo?
8. Eres feminista?
9. A que edad empezaste?
10. Te sientes segura en tu trabajo?
11. Si has escogido no, que necesitarías para sentirte segura?
12. Que cambiarías de tu trabajo si pudieras?
13. Que es lo peor de este trabajo?
14. Y lo mejor?
15. Que supone para ti a nivel emocional?
16. Y a nivel social y económico?
17. Que piensas de la legalización?
18. Y de la abolición?
19. A quien piensas que afectarían (la legalización o abolición) y de que forma?
20. Que tipo de clientes sueles tener?
21. Que crees que buscan?

QÜESTIONARI “CONSUMIDORS”

1. Has consumit prostitució alguna vegada?
2. Edat
3. Sexe
4. Estat civil
5. Estudis
6. Inclinació política
7. El feminisme és...
8. Ets feminista?
9. A quina edat va ser la primera vegada?
10. Quants cops ho has fet?
11. Per què ho fas o ho vas fer?
12. Com et sents després de fer-ho o com et vas sentir?
13. Com creus que es va sentir la prostituta?

QÜESTIONARI POLÍTQUES

1. Que penses sobre la prostitució?
2. Com creus que afecta la legislació a la “trata” de blanques i l’explotació sexual?
3. Quina és la teva posició en vers la prostitució?
4. És la mateixa que la del teu partit?
5. En relació a la resposta que hakis donat a la pregunta anterior, quines polítiques aplicaries per defensar aquesta posició?